

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové v právní věci žalobkyně: **a) M. H., b) nezl. V. H.**, obě zastoupeny Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou, advokátkou, se sídlem Muchova 223/9, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2018, č. j. OAM-64/ZA-ZA11-P15-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně a) a b) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 4. 2019, č. j. 2 Az 27/2018 - 59,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 365 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobkyně a) podala dne 23. 1. 2017 jménem svým a jménem své nezletilé dcery žádost o mezinárodní ochranu. Žalobkyně jsou státní příslušnice Ukrajiny. Jako důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně a) uvedla, že byla řadovou členkou strany Ukrajina vpřed, ve vlasti naposledy bydlela v Mukačevu. Do České republiky přicestovala v roce 2014 autobusem přes Slovensko. Předtím do České republiky jezdila od roku 2008 asi dvakrát ročně na 3-4 měsíce a pak se vracela zpět na Ukrajinu. Dcera se narodila v roce 2013 v České republice, žalobkyně si ji odvezla domů a v roce 2014 se s ní vrátila. Po narození dcery požádala o trvalý pobyt, protože manžel měl trvalý pobyt, řízení však bylo zastaveno, neboť manželství bylo rozvedeno. O mezinárodní ochranu žádá, jelikož byla členkou výše zmíněné strany a při rozdávání agitačních letáků byla zadržena policií, přičemž jí bylo ze strany policie vyčítáno, že agitovala ve prospěch

uvedené strany a bylo ji vyhrožováno, že jí spálí dům a že bude ublíženo její dceři. Ze strany vystoupila v roce 2014, protože ji zadržela Služba bezpečnosti Ukrajiny (dále jen „SBU“) a její členové jí začali vyhrožovat. Zadržena byla týden z důvodu roznášení letáků. Ukrajinu neopustila ihned, neboť dcera byla ještě malá. Žalobkyně a) neustále dostávala telefonáty s výhružkami, že si ji najdou.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 4. 2018, č. j. OAM-64/ZA-ZA11-P15-2017, (dále „napadené rozhodnutí“), neudělil žalobkyním mezinárodní ochranu podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

[3] Proti napadenému rozhodnutí podaly žalobkyně žalobu, Městský soud v Praze (dále „městský soud“) rozsudkem ze dne 10. 4. 2019, č. j. 2 Az 27/2018 - 59, (dále „napadený rozsudek“) žalobu zamítl. Městský soud uvedl, že žaloba obsahovala pouze jednu žalobní námitku, a sice že „[o]čividně použité MV informace nejsou aktuální. Správní orgán by měl při rozhodování o udělení mezinárodní ochrany posoudit aktuální informace o zemích původu a podle mého názoru je povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci“. Městský soud konstatoval, že žalovaný zjistil skutečný stav věci, přičemž žalobkyně nespecifikovaly žádnou konkrétní okolnost, na základě níž by bylo možno dojít k opačnému závěru. Žalovaný přitom vycházel z aktuálních zpráv o situaci v zemi původu žalobkyň, jež byly v době vydání napadeného rozhodnutí staré jen několik měsíců, popř. přibližně rok. Jak navíc plyne z konstantní judikatury (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016 - 55), zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové zprávy uplynul určitý čas. Zastaralá je taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila. Žalobkyně nezmínily žádné konkrétní zásadní skutečnosti, resp. okolnosti, jež se měly v době od vydání žalovaným použitých zpráv do okamžiku vydání žalobou napadeného rozhodnutí změnit, a tím založit neaktuálnost použitých zpráv. Z uvedených důvodů soud neshledal námitku důvodnou.

[4] K námitce nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí městský soud konstatoval, že žalobkyně v nyní posuzované věci nevylicily, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči nim dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž neozřejmily svůj právní názor na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Soud tak nenalezl deficit v postupu žalovaného ani v napadeném rozhodnutí samotném, a to jak v odůvodnění, tak i v výroku a poučení. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil. Městský soud na závěr uvedl, že žalobkyně vyzval k doplnění žaloby, poskytl jim lhůtu delší, než je lhůta zákonná, žalobkyně však žalobu doplnily až po lhůtě k doplnění, a soud se proto zabýval pouze žalobním bodem uplatněným v žalobě. Z výše uvedených důvodů soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

II. Kasační stížnost a vyjádření

pokračování

[5] Žalobkyně (dále „stěžovatelky“) podaly proti výroku č. I napadeného rozsudku kasační stížnost, a to z důvodů, které podřadily pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Dle názoru stěžovatelek žalovaný nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci, neboť většina shromážděných informací nebyla aktuální (byly starší jednoho roku). Shromážděné informace nekorespondují s tím, jaká politická a bezpečnostní situace v zemi původu byla a je (vyostření situace v zemi původu v roce 2016 a na počátku roku 2017). Stěžovatelka odkázala na článek *Smrt, krev a pochyby. V ukrajinské Avdějevce se pořád střílí, lidi věří víc propagandě Kremlu.*, dostupný na webu www.zpravy.aktualne.cz. Nadále dochází k ozbrojeným střetům, kdy nelze zcela vyloučit, že se konflikt nebude rozšiřovat do dalších oblastí Ukrajiny. Ze zpráv nevyplývá, že by situaci v roce 2016 lze považovat za stabilní a trvalou. Je to žalovaný, kdo z informací o zemi původu vybírá podklady pro své rozhodnutí, žadatel tak nemá možnost ovlivnit rozhodování žalovaného, které podklady použije a které nikoliv. Podklady, které si opatřil žalovaný, nejsou objektivní a dle stěžovatelek neodpovídají reálné situaci na Ukrajině. S uvedenými námitkami se městský soud dostatečně nezabýval a nevypořádal. Městský soud nesprávně zjistil skutkový stav a aplikoval nesprávný právní názor.

[7] Podle stěžovatelek je kasační stížnost přijatelná, neboť dosud nebyla plně řešena judikaturou otázka, jak staré podklady (informace o zemi původu) lze považovat ještě za objektivní a aktuální. Podle stěžovatelek se v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016 - 87, jednalo o obdobnou situaci jako v této právní věci.

[8] Dalším důvodem přijatelnosti je zásadní vada napadeného rozsudku, která mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelek. Vada spočívá v nesprávném či nedostatečném zjištění skutkového stavu a nedostatečném posouzení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Vada spočívá i v tom, že soud se nedostatečně vypořádal s jejich námitkami uvedenými v žalobě a jejím doplnění. Právní zástupkyně požádala přípisem ze dne 28. 9. 2018 o prodloužení lhůty k doplnění žaloby, přičemž na tuto žádost nebylo ze strany městského soudu nijak reagováno. Stěžovatelky navrhují, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, případně aby zrušil i napadené rozhodnutí žalovaného.

[9] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že nadále trvá na správnosti napadeného rozhodnutí. Stěžovatelka nenamítala v kasační stížnosti žádné konkrétní zásadní skutečnosti nebo okolnosti, které by po dobu vydání správního rozhodnutí měly založit neaktuálnost použitých podkladů a informací o situaci na Ukrajině. Podle Mezinárodního trestního soudu (ICC) lze považovat probíhající konflikt na Ukrajině za vnitřní ozbrojený konflikt, omezený na části Doněcka a Luhanska. Stěžovatelky žily před odjezdem z vlasti v Zakarpatské oblasti. Stěžovatelky neopustily svou vlast z azylově relevantních důvodů. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout pro nedůvodnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná. Zabýval se proto otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatelek ve smyslu § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná. K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz zejm. usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, všechna zde citovaná judikatura dostupná na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je **nepřijatelná**.

[11] Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře opakovaně vyjádřil k povinnosti zajistit, aby při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu byly získávány přesné a aktuální informace z různých zdrojů, týkající se obecné situace v zemích původu žadatelů (viz rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Azs 310/2017 - 56, nebo ze dne 12. 7. 2018, č. j. 9 Azs 105/2018 - 42). Judikaturou tedy již byla řešena otázka aktuálnosti použitých informací o zemi původu. Konkrétní otázku, jak staré podklady (informace o zemi původu) lze považovat ještě za objektivní a aktuální, je třeba vždy posuzovat v závislosti na konkrétním případě, neboť jak správně konstatoval městský soud, zastaralost nelze posuzovat pouze na základě uplynutí času, ale je třeba ji posuzovat v závislosti na tom, zda nedošlo v mezidobí ke změně okolností. K odkazu na webový článek, Nejvyšší správní soud konstatuje, že město Avdějevka se nachází v Doněcké oblasti, žalovaný přitom nezpochybňoval existenci ozbrojených střetů v Doněcké a Luhanské oblasti, stěžovatelka však žila výhradně v Zakarpatské oblasti Ukrajiny. Nejvyšší správní soud se opakovaně zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že ozbrojený konflikt se nedotýká celého území a nelze tudíž předpokládat, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2017, č. j. 6 Azs 290/2017 - 23). Žalovaný použil jako podklady zprávy z roku 2017, napadené rozhodnutí bylo vydáno v dubnu 2018. Zprávy byly dostatečně aktuální, stěžovatelka nekonkretizovala, jak konkrétně se měla situace změnit oproti roku 2017, když pouze obecně uvedla, že nelze zcela vyloučit, že se konflikt nebude rozšiřovat. Není pravdivé tvrzení, že žadatel nemá možnost ovlivnit rozhodování žalovaného, které podklady použije, neboť žadatel má vždy možnost se k podkladům vyjádřit (§ 36 odst. 3 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu), tedy i navrhnout jejich doplnění, případně rozporovat použití konkrétních zpráv, neboť smyslem § 36 odst. 3 správního řádu je poskytnout účastníku správního řízení možnost prezentovat správnímu orgánu své stanovisko k důkazním prostředkům, které správní orgán shromáždil (srov. rozsudek ze dne 17. 5. 2018, č. j. 4 Azs 58/2018 - 35). Městský soud se žalobní námitkou zabýval v bodě 16, jeho posouzení je přezkoumatelné a v souladu s konstantní judikaturou správních soudů. V rozsudku ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016 - 87, který stěžovatelka zmiňuje v kasační stížnosti, soud vytkl žalovanému nedostatečné vyhodnocení informací o zemi původu za situace, kdy se jednalo o situaci ruskojazyčného obyvatelstva v blízkosti ozbrojeného konfliktu, a nejednalo se tak o obdobnou situaci jako je případ stěžovatelek.

[12] K námitce nevypořádání se s námitkami uvedenými v doplnění žaloby Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatelky převzaly napadené rozhodnutí dne 9. 5. 2018. Podle § 32 odst. 1 zákona o azylu lze žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Žaloba žalobkyně b) byla

pokračování

podána poštovní přepravou dne 22. 5. 2018, žaloba žalobkyně a) byla podána osobně dne 21. 5. 2018. Žalobkyně požádaly v obou podáních o ustanovení zástupce. Městský soud nejprve usnesením ze dne 24. 7. 2018, č. j. 2 Az 27/2018 - 28, které nabylo právní moci dne 30. 7. 2018, žalobkyním ustanovil zástupkyni pro toto řízení, následně usnesením ze dne 28. 8. 2018, č. j. 2 Az 27/2018 - 31, vyzval žalobkyně, aby žalobu doplnily ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto usnesení (doručeno dne 30. 8. 2018). Konkrétně soud uvedl, že z žaloby musí být patrné, které výroky rozhodnutí jsou napadeny a z jakých skutkových a právních důvodů (žalobní body) považuje žalobce napadené výroky za nezákonné nebo nicotné. Podáním doručeným soudu dne 28. 9. 2018 zástupkyně stěžovatelek požádala o prodloužení lhůty pro odstranění nedostatků žaloby. Dne 3. 10. 2018 bylo soudu doručeno doplnění žaloby. Stěžovatelky v doplnění žaloby uvedly, že v jejich případě je naplněn azylový důvod dle § 12 písm. a) zákona o azylu, a nelze vyloučit naplnění důvodu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Co se konkrétních obav týče, stěžovatelky zopakovaly skutečnosti uvedené v pohovoru o mezinárodní ochraně a přesvědčení o svém pronásledování. K situaci v zemi původu uvedly, že Rusko se snaží destabilizovat situaci v Zakarpatské Ukrajině, kde se v posledních měsících zvýšilo napětí. Městský soud uvedl, že žalobkyním poskytl lhůtu delší, než je lhůta zákonná, chybné poučení podle soudu ale nemůže jít na újmu žalobkyním. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku, soud respektoval vlastní chybné poučení a žalobkyním dal možnost doplnit žalobu do 1. 10. 2018. Doplnění žaloby došlo soudu až dne 3. 10. 2018, soud se proto žalobními body uvedenými v tomto doplnění nezabýval.

[13] Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře opakovaně zabýval uplatněním žalobních bodů ve lhůtě pro podání žaloby (např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 29. 8. 2017, č. j. 5 As 154/2016 - 62). V rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, dospěl k právnímu závěru, že pokud soud poučí žalobce ve výzvě podle § 37 odst. 5 s. ř. s. nesprávně a určí mu k doplnění žalobních bodů delší lhůtu, než je lhůta zákonná, nesmí být žalobci na újmu, pokud postupoval v dobré víře ve správnost poučení obsaženého ve výzvě soudu a doplnil žalobu v delší lhůtě, nesprávně stanovené tímto poučením. Pokud soud v nyní posuzované věci nereagoval na žádost o prodloužení lhůty, která byla delší, než je zákonná lhůta pro podání žaloby, nejedná se o vadu zakládající přijatelnost kasační stížnosti. V nyní posuzovaném případě se přitom nejednalo o doplnění takových skutečností, které žadatelky o mezinárodní ochranu nemohly bez vlastního zavinění uvést již v řízení před správním orgánem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015 - 32), a stěžovatelkám nic nebránilo, aby poté, co jim byla ustanovena zástupkyně, vznesly žalobní námitky v rámci 30 denní lhůty stanovené soudem pro její doplnění.

IV. Závěr, náklady řízení

[14] S ohledem na uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a městský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchyluje. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem

podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[16] Stěžovatelkám byla usnesením městského soudu ze dne 24. 7. 2018, č. j. 2 Az 27/2018 - 28, ustanovena právní zástupkyně Mgr. Dagmar Rezková Dřímlová, odměnu a hotové výdaje advokáta podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát. Ustanovené zástupkyni náleží v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti – podání kasační stížnosti. V souladu s ustanovením § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí běžně odměna za jeden úkon právní služby 3 100 Kč. Protože se však jednalo o společné úkony při zastupování dvou osob, náleží advokátce ve smyslu § 12 odst. 4 advokátního tarifu za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 % (tedy odměna ve výši 2 480 Kč za jeden úkon a jednu zastupovanou osobu, celkem tedy 4 960 Kč). Dále Nejvyšší správní soud přiznal zástupkyni náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby. Zástupkyně stěžovatele je plátkyní DPH, proto byla přičtena i požadovaná náhrada DPH ve výši 21%, tedy 1 105 Kč. Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů tedy činí celkem 6 365 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. září 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu